

Mariánské léto na VLKADRŽ od 1. 9. do 16. 9. 2021

Po deštivém a chladném konci srpna se počasí umoudřilo. S nástupem září jsme si užívali **Mariánské léto, kdy maximální teploty postupně vystupovaly na 22 až 24 °C**, výjimečně i výše. **Nejedná se o babí léto. O takovém létu mluvíme až po podzimní rovnodennosti.** Letních 25 °C jsme však již nenaměřili. **Nejvýše vystoupila teplota dne 14. 9. v Kašavě na 24,9 °C.** O teplé počasí se postarala tlaková výše, která se v průběhu času přesouvala nad V Evropu, a po její zadní straně k nám zesiloval příliv teplého vzduchu. Zatímco přes den jsme se příjemně ohřáli, rána byla v údolích podstatně chladnější než na kopcích. **Zesilovala totiž noční inverze** a navíc ve **vyšších vrstvách atmosféry proudil sušší vzduch.** Zároveň od 31. 8. nepadaly žádné srážky, tudíž půda rychleji vysychala, což zamezovalo intenzivnější tok tepla z hlubších vrstev půdy směrem k zemskému povrchu = **v údolích se rychleji ochlazovalo.**

Uvedenou skutečnost s tokem tepla lze pozorovat i na **porovnání teploty vzduchu ve 2 m nad zemí a při zemi v 5 cm**, i v hlubokých údolích činil během noci rozdíl okolo 3 °C, tzn., že **ve 2 m nad zemí bylo o cca 3 °C tepleji než při zemi (běžně to bývá v údolích, např. v Kašavě cca 1 až 2 °C).** Sledovat jsme to mohli i na průběhu půdních teplot v 5, 10 a 20 cm. Např. na Vančici se **půdní teploty po ránu pohybovaly okolo 15 až 17 °C, odpoledne o mnoho výše nevystupovaly, většinou na 20 až 22 °C (5–10 cm), v 20 cm okolo 18–19 °C.** Pokud by půda byla více zamokřena, rozdíl mezi ránem a odpolednem by byl větší. Obecně platí, že tok tepla z hlubších vrstev půdy je podpořen, pokud je půda vlhká až mokrá. Suchá půda je špatný vodič tepla jak přes den směrem do ní, tak v noci z ní do ovzduší.

I přes to, že **maximální teploty vystupovaly den za dnem výš a výše, rána byla na některých místech VLKADRŽ stále více chladnější.** Zvětšoval se tak rozdíl mezi ranní nejnižší a odpolední maximální teplotou, jež označujeme jako **AMPLITUDU TEPLoty VZDUCHU.** Ta ve dnech od 6. do 11. 9. 2021 činila většinou od **16 do 20 °C**, tzn., že odpoledne bylo o tolik °C tepleji než ráno. **Kašava 10. a 11. 9. zaznamenala amplitudy nejvyšší.** Následující **Tabulka č. 1** popořadě ukazuje maximální denní, minimální ranní teploty a amplitudy teplot na VLKADRŽ od 1. do 16. 9.

Datum	Držková, Vančica	Kašava	Držková, Hutě	Držková
1. 9.	10,5/18,6/8,1	11,5/19,2/7,7	10,5/18,2/7,7	11,2/19,3/8,1
2. 9.	10,1/19,5/9,4	6,4/19,9/13,5	7,3/18,6/11,3	6,8/19,6/12,8
3. 9.	9,3/21,0/11,7	5,1/21,8/16,7	5,3/21,1/15,8	6,5/21,3/14,8
4. 9.	10,3/23,4/13,1	5,8/23,2/17,4	6,6/23,5/16,9	7,6/23,0/15,4
5. 9.	10,1/20,5/10,4	7,5/21,2/13,7	7,4/20,2/12,8	8,7/20,8/12,1
6. 9.	6,2/20,3/14,1	3,0/21,0/18,0	2,7/21,5/18,8	4,8/20,9/16,1

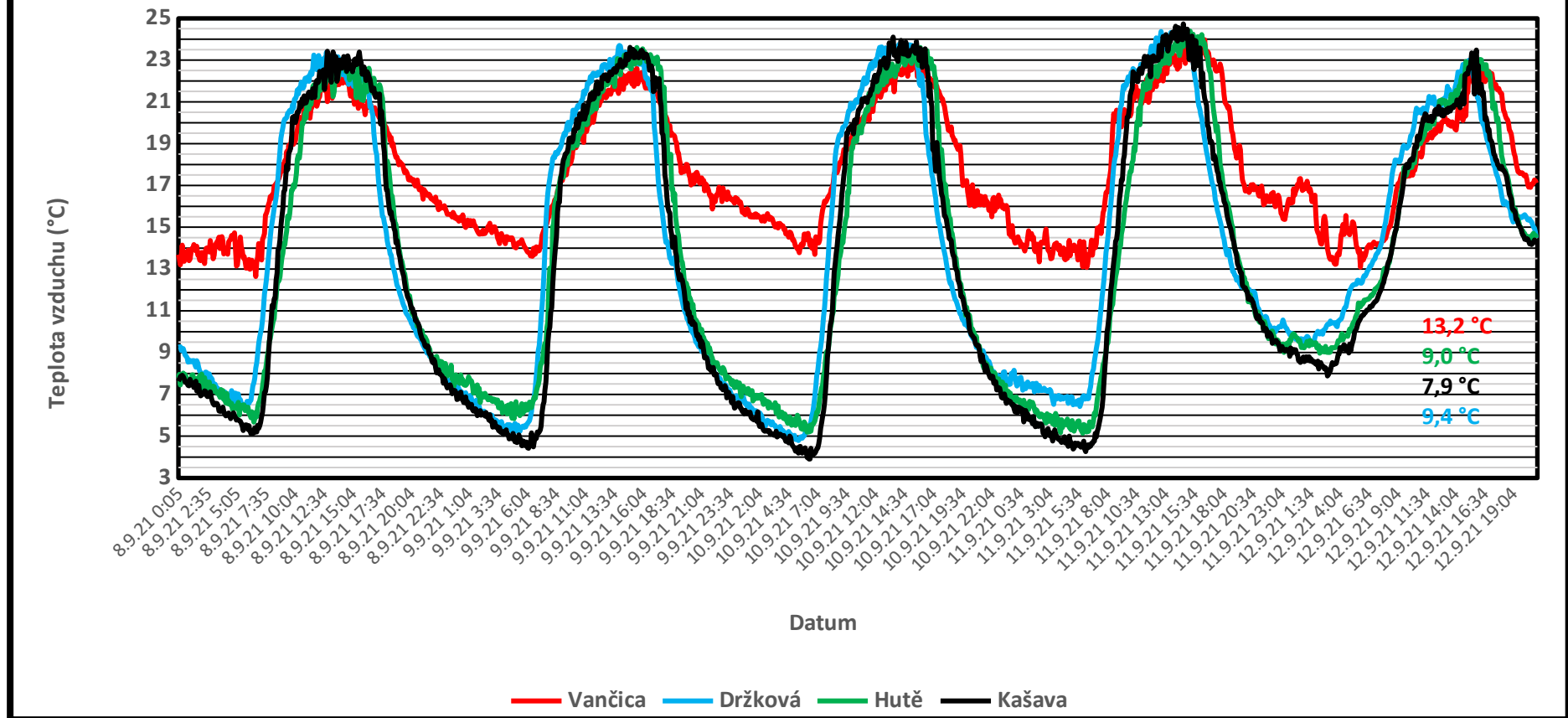
7. 9.	10,9/21,1/ 10,2	4,2 /22,3/ 18,1	4,4 /21,7/ 17,3	5,8 /22,3/16,5
8. 9.	12,6 /22,8/ 10,2	5,1 /23,4/ 18,3	5,7 /23,0/ 17,3	6,4 /23,4/ 17,0
9. 9.	13,6 /22,6/ 9,0	4,4 /23,6/ 19,2	5,9 /23,5/ 17,6	5,2 /23,7/ 18,5
10. 9.	13,7 /22,9/ 9,2	3,9 /24,1/ 20,2	5,2 /23,6/ 18,4	4,8 /23,8/ 19,0
11. 9.	13,1 /24,0/10,9	4,3 /24,7/ 20,4	5,1 /24,4/ 19,3	6,4 /24,4/ 18,0
12. 9.	13,2/22,8/9,6	7,9/23,5/15,6	9,0/23,0/14,0	9,4/23,0/13,6
13. 9.	13,9/24,4/10,5	9,4/24,2/14,8	10,3/24,2/13,9	10,7/23,9/13,2
14. 9.	11,4/24,2/12,8	7,7/24,9/17,2	8,3/23,8/15,5	9,8/24,6/14,8
15. 9.	12,9/24,2/11,3	8,0/24,7/16,7	8,4/24,6/16,3	10,2/24,8/14,6
16. 9.	17,1 /23,1/6,0	13,7 /23,7/10,0	13,8 /23,8/10,0	14,4 /23,7/9,3

Tabulka č. 1: Popořadě minimální ranní, maximální denní teploty a amplitudy teplot na VLKADRŽ

Z Tabulky č. 1 je patrné, že Kašava zaznamenala z VLKADRŽ nejnižší ranní teploty ve dnech, kdy se den za dnem oteplovalo. Amplituda zde taktéž dosahovala nejvyšších hodnot. Naopak o 1,5 km vzdušně od ní, na Vančici, jsme měřili postupně minima vysoko nad 10 °C a amplituda klesala pod 10 °C. **Největší rozdíl byl změřen ve srovnání s Kašavou 10. 9. (na Vančici minimum 13,7 °C, v Kašavě 3,9 °C), tzn. v Kašavě o 9,8 °C chladněji než na Vančici. Rekord to však není, ten činí 8. 4. 2020 11,8 °C.**

Pro názornost ještě **Graf č. 1**, který vyobrazuje **průběh teplot na VLKADRŽ ve dnech od 8. do 12. 9. 2021**. Jak je vidět, den za dnem je tepleji, nicméně rána dosti chladná. **Naopak na Vančici na kopci o 7 až téměř 10 °C tepleji. Ještě větší rozdíly v nočních teplotách panovaly mezi Maruškou a údolím VLKADRŽ, resp. Maruškou a Hošťálkovou. V noci na 11. 9. nepoklesla na Marušce teplota pod 15,5 °C, zatímco v Hošťálkové na cca 3,7 °C, rozdíl 11,8 °C. Nicméně o rekord se taktéž nejedná, ten činí opět z 8. 4. 2020 14,8 °C (Maruška 9,1 °C, Hošťálková - 5,7 °C). Největší rozdíl však naměřila Maruška a Kašava v tento den, a to 14,9 °C (Maruška 9,1 °C, Kašava -5,8 °C).**

Srovnání průběhu teplot na VLKADRŽ od 8. 9. 00:00:00 do 12. 9. 2021 21:00:00

Graf č. 1: Průběh teploty vzduchu na VLKADRŽ ve dnech od 8. do 12. 9. 2021

Dle **Grafu č. 1** je jednoznačně vidět, že Vančica v tyto dny byla mnohem teplejší, **oproti Kašavě o 7,5 až 9,8 °C**, oproti ostatním místům na VLKADRŽ o 6 až 9 °C. Jednotlivé barevné hodnoty představují ranní minimální teplotu na jednotlivých stanicích.

Jakub Flám